

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM
z dnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Buczyna Szprotawska”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Szprotawska”, zwanego dalej: „rezerwatem”.

2. Plan ochrony rezerwatu w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007 uwzględnia zakres planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

§ 2.1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe kompleksu ekosystemów leśnych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin, grzybów i zwierząt, a także utrzymanie ciągłości spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych na obszarze rezerwatu.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1 są:

- 1) występowanie w znacznym skupieniu rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt, a także siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej,
- 2) funkcjonowanie niezaburzonych od dziesięcioleci naturalnych procesów ekologicznych zachodzących w obrębie ekosystemów leśnych na obszarze rezerwatu,
- 3) obecność znaczących zasobów martwego drewna różnych gatunków drzew o zróżnicowanym stopniu rozkładu, stanowiących refugium dla różnorodności biologicznej fauny i flory o wysokich wymaganiach ekologicznych związanych z martwym drewnem,
- 4) położenie rezerwatu w otoczeniu znacząco przekształconym na skutek wieloletniego użytkowania gospodarczego z zakresu gospodarki leśnej,
- 5) wysoki stopień naturalności ekosystemu leśnego, mający pozytywny wpływ na jakość życia oraz zdrowie lokalnego społeczeństwa.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną na powierzchni 65,27 ha oraz ochroną ścisłą na powierzchni 86,98 ha, zgodnie z załącznikiem nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5. 1. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Szczegółową lokalizację działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Opis granic obszaru Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007, w części pokrywającej się z rezerwatem, w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Mapę obszaru Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007 w części pokrywającej się z rezerwatem, określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 8. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007 w części pokrywającej się z rezerwatem, określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

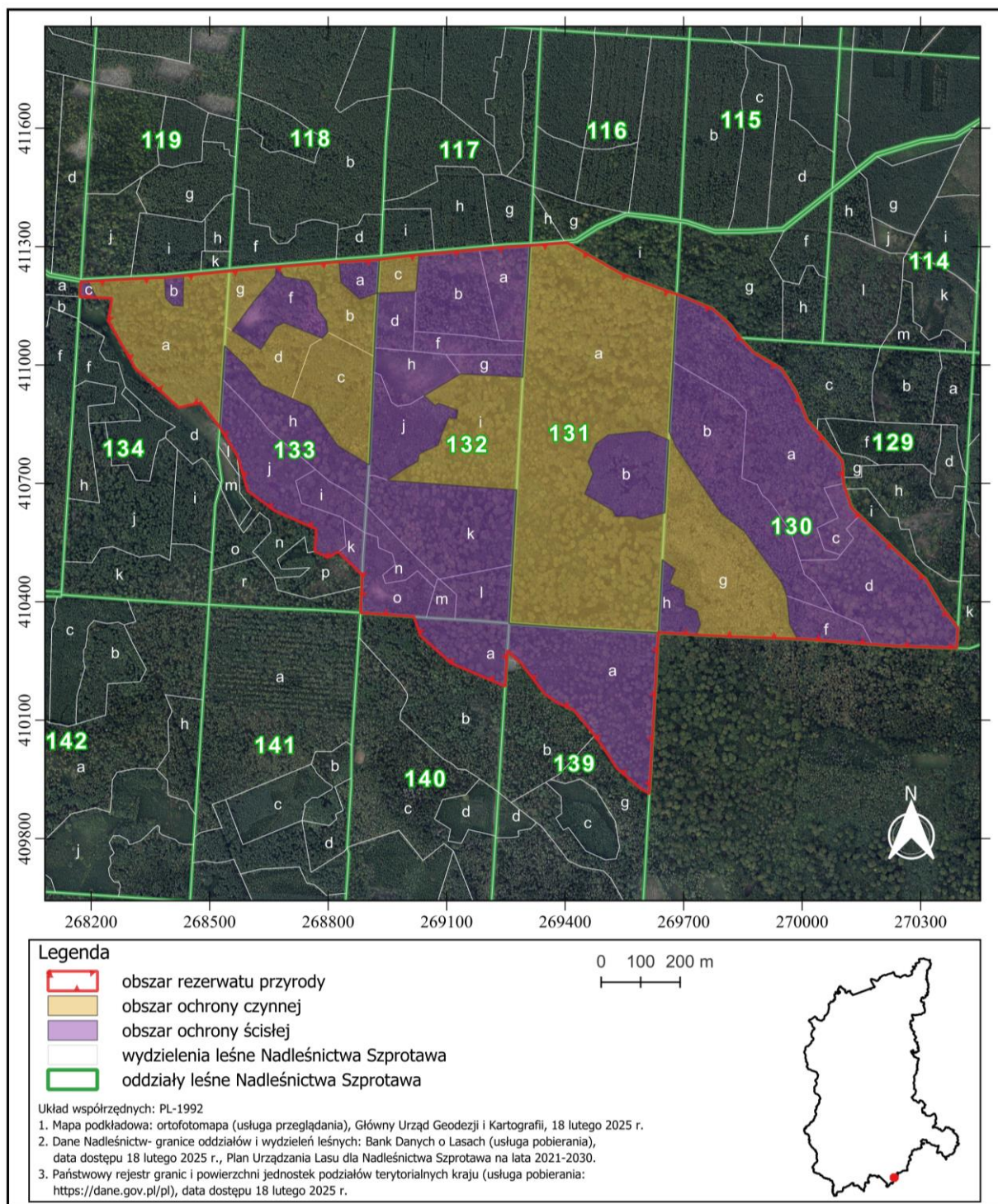
§ 9. Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007 w części pokrywającej się z rezerwatem, określa załącznik nr 8 do zarządzenia.

§ 10. Działania ochronne w obszarze Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007 w części pokrywającej się z rezerwatem, wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, określa załącznik nr 9 do zarządzenia.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2025

OBSZARY OCHRONY ŚCISLEJ I CZYNNEJ

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2025 r.

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW**

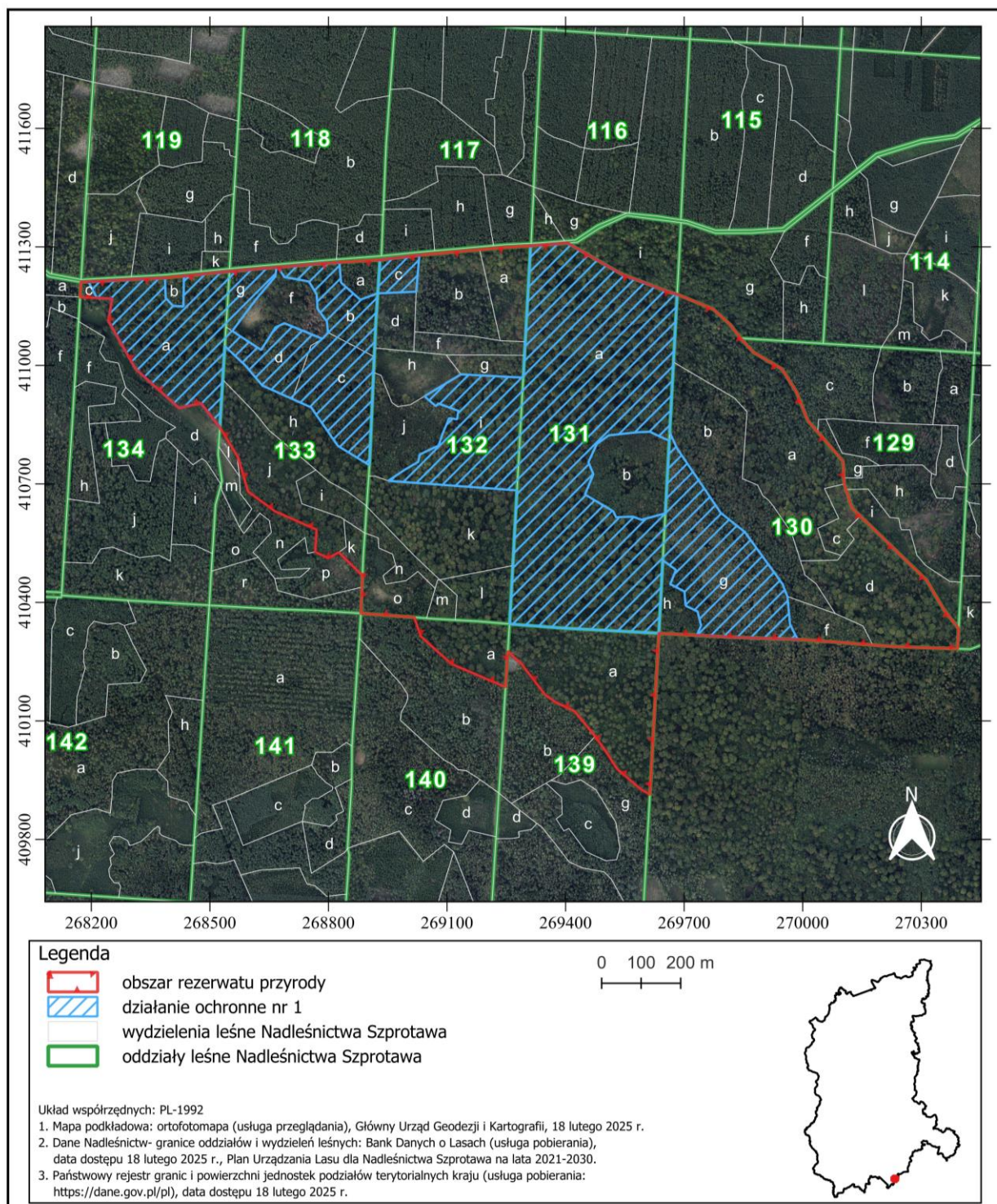
Zagrożenia			Sposoby eliminacji lub ograniczenia
Wewnętrzne	Istniejące	Punktowe występowanie inwazyjnego gatunku obcego czeremchy amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> i jesiona pensylwańskiego <i>Fraxinus pensylvanica</i> , skutkujące niekorzystnymi zmianami w obrębie naturalnej struktury chronionych fitocenoz leśnych.	Zapobieganie poprzez usuwanie inwazyjnych gatunków obcych.
Wewnętrzne	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	Brak
Zewnętrzne	Istniejące	Nie zidentyfikowano	Brak
Zewnętrzne	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	Brak

**DZIAŁANIA OCHRONNE NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ Z PODANIEM RODZAJU,
ZAKRESU ORAZ LOKALIZACJI TYCH DZIAŁAŃ**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Ochrona czynna siedlisk przyrodniczych: 9130 Żyzne buczyny <i>Dentario glandulosae Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i> ; 9110 Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagetum</i> ; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> ;	Usunięcie inwazyjnego gatunku obcego czeremchy amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> , i jesiona pensylwańskiego <i>Fraxinus pensylvanica</i> poza okresem lęgowym ptaków. Zadanie należy wykonać do końca 3 roku obowiązywania planu, a następnie sukcesywnie powtarzać w zależności od potrzeb stwierdzonych na podstawie przeprowadzonego nadzoru nad rezerwatem lub monitoringu, o którym mowa w pkt 3.	Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 4.
2.	Ochrona czynna siedlisk przyrodniczych: 9130 Żyzne buczyny <i>Dentario glandulosae Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i> ; 9110 Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagetum</i> ; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> ;	Demontaż grodzień leśnych wraz z usunięciem elementów i pozostałości ogrodzenia poza granice rezerwatu. Zadanie należy wykonać do końca 2 roku obowiązywania planu, poza okresem lęgowym ptaków.	Nadleśnictwo Szprotawa, Leśnictwo Szprotawka oddz. 132-o oraz 133-f.

3.	Monitoring stanu ochrony siedlisk przyrodniczych: 9130 Żyzne buczyny <i>Dentario glandulosae Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i> 9110 Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagetum</i>; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i> wraz z oceną realizacji celów ochrony przyrody rezerwatu przyrody.	Ocenę stanu ochrony należy wykonywać, zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, co najmniej dwukrotnie w trakcie obowiązywania planu. W analogicznym terminie należy wykonać również ocenę realizacji celów ochrony przyrody rezerwatu.	Monitoring realizowany będzie w oparciu o wyznaczenie stałego transektu badawczego, zgodnie z metodyką PMŚ, na terenie rezerwatu.
----	---	---	--

LOKALIZACJA DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ

**OPIS GRANIC OBSZARU NATURA 2000 BUCZYNA SZPROTAWSKO-PIOTROWICKA PLH080007,
W CZĘŚCI POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z REZERWATEM W POSTACI WSPÓLRZĘDNYCH PUNKTÓW
ZAŁAMANIA W UKŁADZIE WSPÓLRZĘDNYCH PŁASKICH PROSTOKĄTNYCH PL-1992¹⁾**

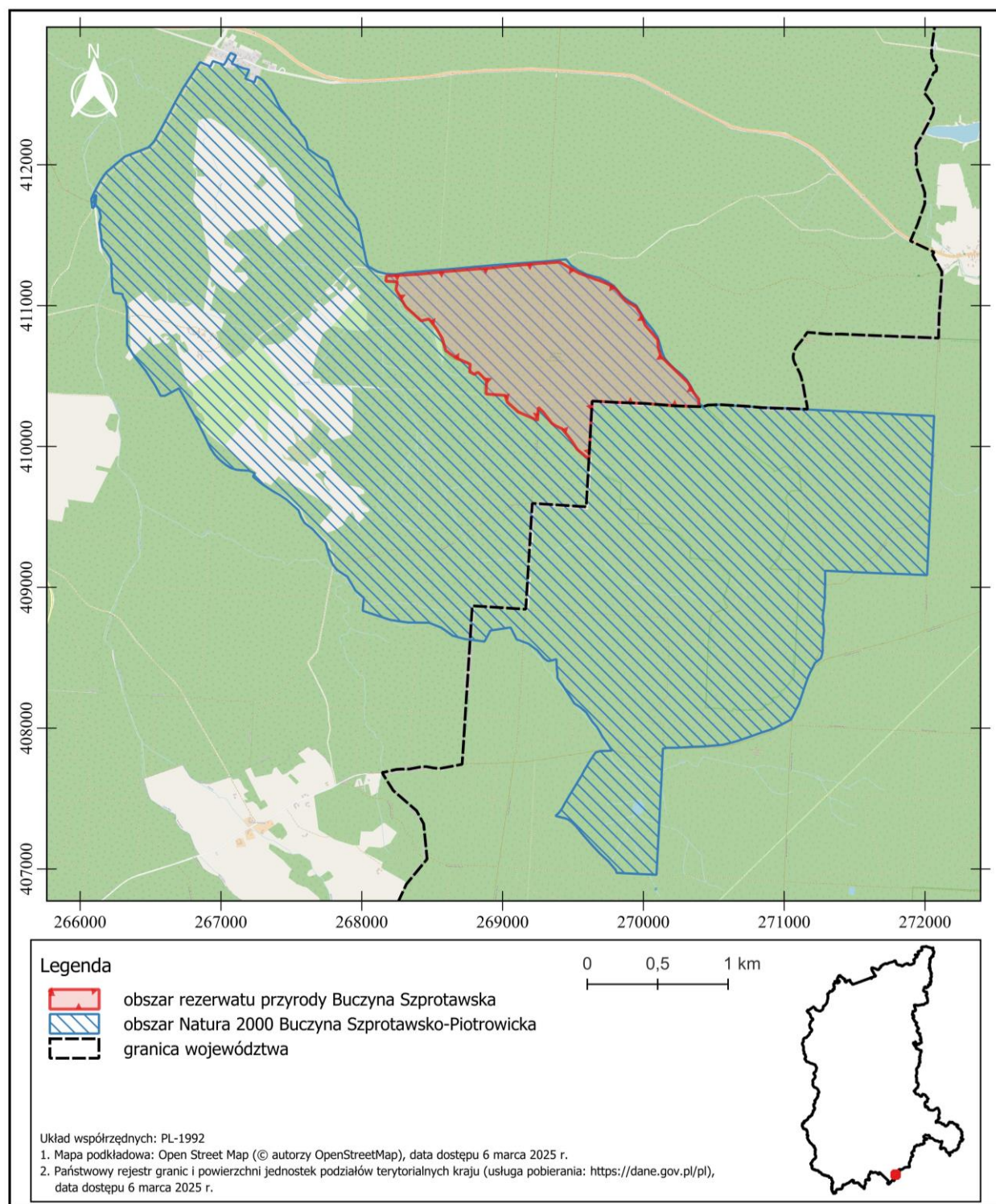
Nr punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy PL-1992	
	X	Y
1	410467,77	268885,96
2	410468,71	268885,00
3	410469,65	268884,04
4	410526,54	268825,98
5	410512,42	268798,52
6	410528,11	268766,36
7	410584,20	268769,89
8	410630,48	268664,78
9	410660,84	268623,52
10	410680,69	268596,53
11	410764,90	268571,98
12	410765,57	268571,78
13	410766,19	268571,93
14	410843,26	268524,99
15	410846,81	268522,21
16	410904,42	268477,10
17	410892,11	268421,80
18	410991,06	268311,88
19	411039,89	268284,23
20	411112,46	268243,15
21	411168,64	268252,35
22	411170,64	268213,84
23	411172,84	268171,33
24	411210,59	268173,67
25	411211,59	268192,05
26	411211,62	268192,64
27	411217,44	268299,19
28	411217,95	268308,53
29	411218,33	268315,53
30	411219,27	268337,12
31	411221,42	268386,24
32	411226,20	268434,20
33	411237,71	268549,52
34	411243,46	268611,39
35	411248,11	268668,35
36	411248,42	268672,16
37	411251,84	268714,04

¹⁾ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

38	411260,38	268816,49
39	411261,02	268827,50
40	411267,03	268930,09
41	411278,26	269022,02
42	411278,96	269029,79
43	411292,79	269182,70
44	411298,91	269250,32
45	411302,35	269308,30
46	411302,53	269311,31
47	411309,70	269405,35
48	411231,22	269541,25
49	411185,05	269663,23
50	411180,44	269680,16
51	411179,90	269682,13
52	411142,64	269772,59
53	411142,58	269772,73
54	411142,13	269773,83
55	411102,54	269817,01
56	411068,98	269842,42
57	411065,78	269845,36
58	411032,86	269875,58
59	410990,85	269947,29
60	410933,45	269983,69
61	410860,06	270012,95
62	410858,68	270014,17
63	410831,76	270037,97
64	410757,06	270101,99
65	410715,20	270104,09
66	410699,74	270104,86
67	410686,02	270109,29
68	410639,14	270124,42
69	410618,41	270145,80
70	410615,19	270149,11
71	410580,21	270185,18
72	410499,52	270268,37
73	410475,13	270293,52
74	410474,99	270293,67
75	410456,18	270313,42
76	410455,14	270314,02
77	410421,92	270333,20
78	410380,37	270357,84
79	410336,36	270392,42
80	410333,99	270394,28
81	410329,94	270394,05
82	410282,71	270391,36
83	410288,28	270229,33
84	410292,30	270177,12
85	410304,90	270013,52
86	410305,41	270006,99
87	410306,11	269987,30
88	410312,06	269820,06
89	410316,80	269732,12
90	410321,98	269635,94

91	409913,67	269613,17
92	409914,46	269611,61
93	409915,27	269610,26
94	409915,81	269609,37
95	409927,68	269589,56
96	409978,34	269530,53
97	410019,97	269503,47
98	410032,52	269495,32
99	410060,56	269474,37
100	410075,50	269463,21
101	410083,87	269456,27
102	410124,80	269422,30
103	410125,52	269421,77
104	410125,77	269421,00
105	410145,35	269378,18
106	410165,45	269348,73
107	410245,88	269287,12
108	410254,53	269277,28
109	410263,12	269267,50
110	410276,84	269253,77
111	410272,85	269253,51
112	410255,92	269252,44
113	410220,74	269250,22
114	410189,29	269248,23
115	410185,76	269248,01
116	410187,01	269245,08
117	410244,24	269111,39
118	410313,71	269033,76
119	410359,71	269017,85
120	410360,99	269017,41
121	410362,28	269016,96
122	410365,46	268974,56
123	410372,41	268882,06
124	410438,70	268884,77
125	410467,77	268885,96

**MAPA OBSZARU NATURA 2000 BUCZYNA SZPROTAWSKO-PIOTROWICKA PLH080007,
W CZĘŚCI POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z REZERWATEM**

**IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA
WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW
I ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU NATURA 2000
BUCZYNA SZPROTAWSKO-PIOTROWICKA PLH080007
W CZĘŚCI POKRYWAJACEJ SIĘ Z REZERWATEM**

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne (PI02);		I01 - Obecność obcych geograficznie gatunków drzew czeremchy amerykańskiej i jesionu pensylwańskiego, prowadzi do zniekształcenia naturalnej struktury siedliska przyrodniczego w obszarze i pogorszenia jego stanu ochrony.
			X – Brak zagrożeń i nacisków (PX04);	Analizowano i nie stwierdzono zagrożeń oraz presji względem siedliska przyrodniczego w obszarze.
2.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne (PI02);		I01 - Obecność obcych geograficznie gatunków drzew czeremchy amerykańskiej i jesionu pensylwańskiego, prowadzi do zniekształcenia naturalnej struktury siedliska przyrodniczego w obszarze i pogorszenia jego stanu ochrony.
			X – Brak zagrożeń i nacisków (PX04);	Analizowano i nie stwierdzono zagrożeń oraz presji względem siedliska przyrodniczego w obszarze.
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne (PI02);		I01 - Obecność obcych geograficznie gatunków drzew czeremchy amerykańskiej i jesionu pensylwańskiego, prowadzi do zniekształcenia naturalnej struktury siedliska przyrodniczego w obszarze i pogorszenia jego stanu ochrony.

			X – Brak zagrożeń i nacisków (PX04);	Analizowano i nie stwierdzono zagrożeń oraz presji względem siedliska przyrodniczego w obszarze.
4.	1083 Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	X – Brak zagrożeń i nacisków (PX04);		Analizowano i nie stwierdzono zagrożeń oraz presji względem gatunku w obszarze.
5.	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	X – Brak zagrożeń i nacisków (PX04);		Analizowano i nie stwierdzono zagrożeń oraz presji względem gatunku w obszarze.
6.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>); 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe;	Nie określono zagrożeń, ponieważ siedliska przyrodnicze w całości położone są na terenie obszaru Natura 2000 poza granicami rezerwatu i podlegają ustaleniom określonym w planie zadań ochronnych.		
7.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robur-petraeae</i>);	Nie określono zagrożeń, ponieważ siedliska przyrodnicze nie występują w obszarze, aktualnie trwa procedura uzyskania zgody Komisji Europejskiej, co do ich wykreślenia z katalogu przedmiotów ochrony obszaru.		

Kody zagrożeń podano zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska oraz zgodnie z EIONET (2019-2024) / SDF 3.0

**CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARZE NATURA 2000 BUCZYNA SZPROTAWSKO-
PIOTROWICKA PLH080007 W CZĘŚCI POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z REZERWATEM**

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹⁾	Cele działań ochronnych
1.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Celów działań ochronnych nie określa się, ponieważ siedlisko przyrodnicze w całości położone jest na terenie obszaru Natura 2000 poza granicami rezerwatu i podlega ustaleniom określonym w planie zadań ochronnych.	
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>);	Celów działań ochronnych nie określa się, ponieważ siedlisko przyrodnicze w całości położone jest na terenie obszaru Natura 2000 poza granicami rezerwatu i podlega ustaleniom określonym w planie zadań ochronnych.	
3.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie obecnego, właściwego stanu ochrony siedliska (FV) w obszarze.
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska przyrodniczego na poziomie 14 ha w obszarze, na obecnym właściwym poziomie stanu ochrony (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów przyrodniczych.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): kombinacja typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego, na całkowitej jego powierzchni występowania w obszarze.
		Skład drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): drzewostan jedno- lub wielogatunkowy z dominującym udziałem buka (zwykle więcej niż 50%), na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 10% udziału drzew starszych niż 100 lat, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Martwe drewno (zasoby łączne)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 20m ³ /ha, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 5 szt./ha, na poziomie 30% powierzchni siedliska w obszarze, oraz poprawę z (U1) na (FV) na 70% powierzchni siedliska.
		Gatunki obce w drzewostanie	Poprawa oceny wskaźnika z obecnego stanu niezadawalającego (U1), do poziomu właściwego (FV): udział powierzchniowy <5%, tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się, na całkowitej

			powierzchni siedliska w obszarze.
		Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): >20 szt./ha, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): obecne, wypełniające dogodne do odnowienia miejsca, w szczególności naturalne luki i prześwietlenia o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): struktura zróżnicowana; drzewostan różnowiekowy o zróżnicowanym przestrzennie zwarcie, zawsze z grupami i kępami starych drzew, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
4.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae</i> Fagenion, <i>Galio odorati</i> -Fagenion)	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie obecnego, właściwego stanu ochrony siedliska (FV) w obszarze.
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska przyrodniczego na poziomie 75 ha w obszarze, na obecnym właściwym poziomie stanu ochrony (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów przyrodniczych.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): kombinacja typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego, na całkowitej jego powierzchni występowania w obszarze.
		Skład drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): gatunki obce ekologicznie stanowią <15% drzewostanu, a drzewostan zdominowany jest (> 50%) przez gatunki buczynowe, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 10% udziału drzew starszych niż 100 lat, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Martwe drewno (zasoby łączne)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 20m ³ /ha, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Gatunki obce w drzewostanie	Poprawa oceny wskaźnika z obecnego stanu niezadawalającego (U1), do poziomu właściwego (FV): udział powierzchniowy <5%, tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.

5.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie obecnego, właściwego stanu ochrony siedliska (FV) w obszarze.
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska przyrodniczego na poziomie 48 ha w obszarze, na obecnym właściwym poziomie stanu ochrony (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów przyrodniczych.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): kombinacja typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego, na całkowitej jego powierzchni występowania w obszarze.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): struktura zróżnicowana > 50% pokrytej przez zwarty drzewostan, przy obecnych lukach i prześwietleniach, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Poprawa oceny wskaźnika z obecnego stanu niezadawalającego (U1), do poziomu właściwego (FV): udział powierzchniowy <1%, i nie odnawiające się, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie niezadawalającym (U1): występowanie sporadyczne (nie więcej niż 2% pokrycia transektu), na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 10% udziału drzew starszych niż 100 lat, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Martwe drewno (zasoby łączne)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 20m ³ /ha, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV): > 5szt./ha, na całkowitej powierzchni siedliska w obszarze
6.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Celów działań ochronnych nie określa się, ponieważ siedlisko przyrodnicze w całości położone jest na terenie obszaru Natura 2000 poza granicami rezerwatu i podlega ustaleniom określonym w planie zadań ochronnych.	
7.	1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na poziomie minimum 15 stanowisk, z oceną stanu ochrony (FV), z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji jego liczebności.
		Siedlisko	Utrzymanie oceny wskaźników siedliska gatunku na obecnym poziomie właściwym (FV) w obszarze.

8.	1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na poziomie minimum 3 osobników, z oceną stanu ochrony (FV), z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji jego liczebności.
		Siedlisko	Utrzymanie oceny wskaźników siedliska gatunku na obecnym poziomie właściwym (FV) w obszarze.

¹⁾ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o której mowa w art. 122 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375), i raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

**DZIAŁANIA OCHRONNE W OBSZARZE NATURA 2000 BUCZYNA SZPROTAWSKO-PIOTROWICKA PLH080007 W CZĘŚCI
POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z REZERWATEM WRAZ ZE WSKAZANIEM PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ICH WYKONANIE
I OBSZARÓW ICH WDRAŻANIA**

	Przedmiot ochrony	Nr	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk</i>					
	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> i <i>Tilio-Carpinetum</i>);	A1	Usunięcie inwazyjnego gatunku obcego czeremchy amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> i jesiona pensylwańskiego <i>Fraxinus pensylvanica</i> poza okresem lęgowym ptaków. Zadanie należy wykonać do końca 3 roku obowiązywania planu, a następnie sukcesywnie powtarzać w zależności od potrzeb stwierdzonych na podstawie przeprowadzonego nadzoru, o którym mowa w załączniku nr 3 w pkt nr 3 niniejszego zarządzenia.	Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 4 do zarządzenia.	Miejscowy Nadleśniczy

Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>); 1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>); 1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>);	C1	Ocenę stanu ochrony należy wykonywać, zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działanie należy realizować cyklicznie, co 10 lat dla siedlisk: 9110, 9130 i 9170, natomiast dla gatunków: 1083 i 1352, co 5 lat.	Obszar Natura 2000 w części pokrywający się z rezerwatem.	Sprawujący nadzór nad obszarem.
---	----	---	--	--

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody „Buczyna Szprotawska”, zwany dalej „rezerwatem”, został uznany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 czerwca 1965 r. w *sprawie uznania za rezerwat przyrody pod nazwą* (M.P. z dnia 2 lipca 1965 r., Nr 35, poz. 201), a następnie zaktualizowany zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 kwietnia 2025 r. w *sprawie rezerwatu przyrody „Buczyna Szprotawska”* (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2025 r., poz. 838).

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe kompleksu ekosystemów leśnych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin, grzybów i zwierząt, a także utrzymanie ciągłości spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych na obszarze rezerwatu.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 z późn. zm.) - zwanej dalej „ustawą”, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 1 i 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. Cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. Wskazanie wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody i zakres prac na potrzeby sporządzenia tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w *sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody* (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, Organ sporządzający projekt planu ochrony, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest

do podania informacji o projektach planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, projekt planu ochrony wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin, a także zgodnie z art. 97 ust. 3 w/cyt. ustawy, zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Szprotawska”, zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 20 ust. 1-3 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treścią rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu ochrony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1.) Ustalenie celu ochrony przyrody rezerwatu wraz z określeniem przyrodniczych i społecznych uwarunkowań jego realizacji, co dokonano w treści § 2 ust. 1 i 2 niniejszego zarządzenia. Co do zasady przyjęto, iż celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe kompleksu ekosystemów leśnych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin, grzybów i zwierząt, a także utrzymanie ciągłości spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych na obszarze rezerwatu. Tak sformułowany cel ochrony zapewnia skuteczną ochronę różnorodności biologicznej oraz ochronę trwałości naturalnych procesów ekologicznych zachodzących na terenie rezerwatu przyrody.
- 2.) Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków. Na podstawie przeprowadzonych badań naukowych oraz analiz o charakterze kameralnym w przeprowadzonym procesie planistycznym, zidentyfikowano zagrożenia wewnętrzne polegające na ppunktowym występowaniu inwazyjnych gatunków obcych, tj. czeremchy amerykańskiej *Prunus serotina* i jesiona pensylwańskiego *Fraxinus pensylvanica* skutkujące niekorzystnymi zmianami w obrębie naturalnej struktury chronionych fitocenoz leśnych. Natomiast niezidentyfikowano istotnych zagrożeń zewnętrznych, które zagrażałyby tworom oraz składnikom przyrody rezerwatu lub uniemożliwiłaby osiągnięcie założonych celów ochrony przyrody przedmiotowego obiektu chronionego. Nazwy i kody zagrożeń podano według przygotowanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” - załącznik nr 5 pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA)”, a także uzupełniono kodami zgodnie z EIONET (2019-2024) / SDF 3.0.
- 3.) Ustalenie działań ochronnych wraz z podaniem rodzaju, zakresu oraz ich lokalizacji. Zaplanowane działania ochronne mają charakter czynnej ochrony na powierzchni 65,27 ha rezerwatu i polegają na wycince inwazyjnych gatunków obcych tj. czeremchy amerykańskiej *Prunus serotina* i jesiona pensylwańskiego *Fraxinus pensylvanica*, oraz demontażu grodzień leśnych, a także wprowadzeniu ochrony ścisłej na powierzchni 86,98 ha, jako narzędzi gwarantujących skuteczną ochronę różnorodności biologicznej oraz ochronę trwałości naturalnych procesów przyrodniczych, kształtujących czynniki odpowiedzialne za utrzymanie właściwego stanu ochrony fitocenoz leśnych na terenie rezerwatu przyrody. Działania ochronne realizowane będą pod nadzorem Organu sprawiającego nadzór nad rezerwatem

przyrody tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym.

- 4.) Ustalenie monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 9130, 9110 i 9170 zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, co najmniej dwukrotnie w trakcie obowiązywania planu. W analogicznym terminie należy wykonać również ocenę realizacji celów ochrony przyrody rezerwatu. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczenia informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody* względem ww. obszaru Natura 2000, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie przez Organ sprawiający nadzór na rezerwatem przyrody, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.
- 5.) Z uwagi na brak uzasadnionej potrzeby, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
- 6.) Z uwagi na brak uzasadnionej konieczności, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu miejsc w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.
- 7.) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązujących planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko negatywnego oddziaływania na cel ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych Gminy Szprotawa oraz województwa lubuskiego.

Rezerwat przyrody Buczyna Szprotawska położony jest w granicach obszaru Natura 2000 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007, który nie posiada planu zadań ochronnych, w związku z powyższym, w niniejszym postępowaniu zmierzającym do przyjęcia planu, ma zastosowanie przepis art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, co zostało wyrażone w §1 ust. 2 niniejszego zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem §3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w *sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 14 marca 2023 r., znak: WPN-L.6202.10.2023.MC, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Szprotawska”, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano, zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku*

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach powyższego zawiadomienia, nie wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony społeczeństwa żadne uwagi oraz wnioski.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 19 ust. 1a ustawy *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu ochrony, poddając konsultacjom społecznym dokument w formie projektu niniejszego zarządzenia. Przedmiotowa czynność prawna, została dokonana w formie obwieszczenia z dnia 29.05.2025 r., znak: WPN.6202.7.2025.AK1, które zawierało informacje określone zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, i zostało podane do publicznej wiadomości zgodnie z czynnościami ustalonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 w/cyt. ustawy.

W ramach ww. procedury, w przewidzianym okresie ustawowym,..... do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu dokumentu. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych.

Lp.	Podmiot zgłaszający /data pisma i znak	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia przez Organ

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu2025 r. pod numerem: w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 2025 roku.

Projekt niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy w Szprotawie, uchwałą nr

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 2025 r. znak:, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz.U. z 2023 r. poz. 190), uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Szprotawska”, nie wnosząc żadnych uwag.